

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezsd-utca) 6

Egyes szám ára 2 Lei

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

A belgrádi konferencia dönti el a magyar kölcsön sorsát

Az **Universul** szerint a magyar kormány távolodik a demokráciától

A belgrádi tudósítónk jelenti: a kis antant külügyminiszterek konferenciája. Belgrád — mint az **Universul** kiküldött tudósítója jelenti — nagy készülődnek erre a tanácsülésre.

amelynek fokozott jelentőséget tulajdonítanak.

Beavatott helyen azt mondják, hogy a kis antant periódikus konferenciáinak más céljuk is van, mint a három szövetséges állam közt szorosabbra fűzni a köteléket. A mostani, belgrádi konferencia főfeladatait különben az európai események és a helyzet determinálják s nem kell befétának lenni, hogy az ember találja, miről is lesz hát szó? A kis antant valamennyi állama nézve

főbenjáró fontosságu a magyar kölcsön kérdése.

Népszövetség főtanácsának legutóbbi párisi ülésén igen alaposan megvitatották a kölcsön ügyét, de végleges döntést nem hoztak. A probléma önmagában eléggé komplikált és növeli a nehézségeket az a körülmény, hogy

a magyar kormány nem hajlandó a kis antant által kért garanciákat megadni.

Kétségtelen, hogy a belgrádi konferencia is fentartja a kisanantnak ezeket a kikötéseit, amelyek Magyarország politikai ellenőrzésére vonatkoznak — anélkül is inkább, mert az

elmúlt napokban a magyar kormány politikájában ismét jobb felé való elhajlást lehetett észlelni.

A Bethlen-kormány bukása és egy demokratikus rezsim elkövetkezése tehát nem várható.

Szóba fog kerülni Belgrádban a görögországi legutóbbi események is.

Fontos tárgya a konferencia programjának

a világpolitikai helyzet az angliai választások után.

A választásoknak tudvalevően máris érezhető hatásuk van az angol-francia viszonyra és ezt főleg a jóvátételi kérdésnél lehet észrevenni, amelyben a kis antant államai jelentékenyen érdekelve vannak. Valószínű, hogy a

kis antant ebben az irányban Franciaországgal közös álláspontra helyezkedik, mert ez felel meg a békeszerződések szellemének.

Végül valószínűleg foglalkozni fog a belgrádi konferencia

az új latin szövetséggel, amely Spanyolország és Itália közt legutóbb létrejött

és amely befolyással lesz Franciaország földközítengeri politikájára. Jugoszlávia adriai érde-

keit közvetve érinti ez a szövetség.

— Csaknem biztosra vehető, — végzi cikkét az **Universul** — hogy ez a konferencia is, mint az előzők pozitív eredményekkel fog járni és igazolni fogja azt, hogy a kis antant három állama közt példás egyetértés uralkodik. Bebizonyosodik, hogy a kis antant Középeurópa politikai életének szilárd pontjává lett.

Megértést keres Németországgal a francia kormány legújabb jegyzéke

Angliában csak munkás-kormány jöhet — Száz német fémipari üzem beszüntette a munkát

— Az Estilap eredeti távirata —

A világpolitika ünnepi nyugalma szűnőben. A német és francia diplomácia ismét munkába állt. Az angol kormányválság még mindig vajudik. Pedig ennek kialakulásától függ — nagy mértékben — az egész kontinens politikai irányzata.

Poincaré francia miniszterelnök végleg hozzájárult a németeknek adandó válasziegyezék szövegéhez. A kész szöveget megküldik a belga kormánynak, mely azt tanulmányozza és a jövő héten válaszol rá a francia kormánynak.

A francia jegyzék megértő hangú. Össze sem hasonlítható az elő-

zőkkel. A további tárgyalásokhoz vezető utat nem zárja el.

E jegyzékváltás kialakulását nagy mértékben befolyásolja, hogy az új angol kormány milyen összetételű lesz. Az erre vonatkozó jelentések szerint az angol szélső konzervatívok mindent elkövetnek, hogy egy munkáskormány megalakulását meg-
húsítsák.

Baldwin tanácskozásokat folytat a konzervatív politikai és pénzügyi vezérekkel.

A legutóbbi terv az, hogy a konzervatívok támogassák Asquithot.

Ha a minisztertanács e javaslatot nem fogadja el, úgy

csak munkáskormány jöhet.

Mig ekként Németország külpolitikai helyzete kedvezőbb fordulatot vett, addig belső küzdelmei nem enyhültek. Ismét gazdasági harcokról jön hír.

Berlinből jelentik, hogy

körülbelül száz fémipari üzem beszüntette munkáját. Száznegyven ezer munkás kenyér nélkül maradt. A rendzavarásokat, tüntetéseket a rendőrség elfojtotta.

Megtorlást ígér Bethlen magyar miniszterelnök a csongrádi merényletért

Izgalmas szóharcok ellenzék és kormánypárt közt — Rupert felhűző beszéde — A magyar nemzetgyűlés szenzációs ülése

— Budapesti tudósítónk távirata —

Ismét viharral telített Magyarország társadalmi és politikai életének levegője. A csongrádi merénylet ügye még a kölcsönügyét is háttérbe szorította. A parlament ülésén olyan izgatott hangulat volt, hogy Bethlen miniszterelnök a szokástól eltérően — a költségvetési vita befejezése előtt — szót kellett kérnie, hogy az elfajuló szócsatákat megszüntesse.

Távirataink a következők:

A nemzetgyűlésen a költségvetési vitának során következő szónok Rupert Rszó rövid beszéd kapcsán

felolvasta az ellenzék közös deklarációját.

Ebben a teljes konszolidációt, a

bombavetőket statáriális megbüntetését és az Ébredő Magyarok Egyesületének feloszlását követelik a kormánypárttól.

Rupert felemlítette, hogy a tapasztalat azt bizonyítja, hogy

a belügyminiszter, az igazságügyminiszter és az országos főkapitány az É. M. E. tevékenységével rokonszenveznek.

Rupert beszéde közben számtalan incidens zajlott le Lendvai-Lehner és a szocialisták között.

Rupert a bíróságok működését is kritizálta, mikor Vázsonyi és Nagy Emil igazságügyminiszter között került szóváltásra a sor.

Majd Zichy János gróf kérte a kormánypárt, hogy teremtsen ren-

det, mert ellenkező esetben a külföld azt fogja tartani, hogy Magyarország képtelen a konszolidációra.

Ezután Gömbös állott fel beszélni. Azzal kezdte, hogy mindön sakter késsel megölték Tremmel örveztőt, nem volt ilyen nagy láрма. Fűlsiketítő zajba fultak szavai.

Sándor Pál közbekiáltott: Hazudik!

Az elnök szünetet rendelt el. Gömbös a folyosón provokáltatta Sándor Pált.

Szünet után Gömbös folytatta beszédét. Kifejtette, hogy az ellenzék a keresztény irányzatot akarja megbuktatni, de ő

kitart ez irányzat mellett

még akkor is, ha egyedül marad.

Ekkor oly ingerült lett a hangulat, hogy Bethlen miniszterelnök váratlanul szót kért.

Bethlen miniszterelnök ki-jelentette, hogy most csak a merénylettel kapcsolatban kíván beszélni.

Reméli, hogy a nemzetgyűlésnek egy tagja sincs, aki a merényletet el nem ítélné.

Ha politikai összefüggés volna található a merénylet mögött, úgy azt is nyilvánosságra kell hozni.

A nyomozók nagy munkáját a nemzet hálája illeti meg. De itt nem állnak meg a nyomozók. Kiterjesztik minden irányba munkájukat.

Az E. M. E. feloszlását pusztán gyanúkok miatt nem rendelheti el.

de a nemzetvédelmi osztály feloszlását már elrendelte. A nyomozás szálai azonban hárhova is vezessenek...

Létay képviselő közbeszól: „Bármily magasra!”

Bethlen: Tudom hová céloz, de ezt undorodva viszszautasítom (Taps a jobboldalon.) Nincs hatalom, mely a kormányt megakadályozza abban, hogy a bűnösök a legnagyobb büntetést el ne vegyék.

Héjjas Iván kihallgatását is elrendelem

— folytatja Bethlen. — Nem kell a közbiztonságba azt a hitet kelteni, hogy a kormánynak bizonyos erők ma sem engedelmességek.

Két bejelentést tesz ezután Bethlen:

Az internálást az eddigi merénylőkkel szemben Adorján Géza példájára gyorsan fogatosítják; másodsodszor pedig:

robbanó anyagokkal elkövetett merényletekre egy szakszós törvény útján ki fogják terjesztetni a rögtönítélő eljárását.

Kéri a Házat, hogy ne fusson hangulatok után. A kormány tudni fogja kötelességét.

(Hosszantartó éljenzés a jobb oldalon és a jobbközépen.)

Január 19.

Az izr. Nőegylet
nagy bálja

Legmagasabb árban
fixre veszek

csak valódi antik butort, porcellánt, üveg, broztagyakat, órák, ezüstöt, ékszert, kézimunkát, k. p. és metszeteket stb. stb. — Ajánlatokat kérünk naponta délután 2—4 között

Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczy-ut) 30 jobbra, Szász
Az ajánlott tárgyakat háznál is megtekintjük.

DORIAN Filmszínház

Péntek Szombat Vasárnap

Montmartre grófnője

II. rész DORIAN FILM

JÖN HÉTFŐN JÖN

Crocker világhírű regénye

Asszony-e vagy leány

A főszerepben: Lankelly Icával

DORIAN FILM

HIREK

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	170
OSZTRÁK KORONA	361
FRANCIA FRANK	1010
CSEH KORONA	563
SVÁJCI FRANK	3430
DOLLAR	198
PONT STERLING	850
LIRA	850
MÁRKA	---

MAI ZÜRICH NYITÁSA

BERLIN	135
NEWYORK	37450
LONDON	246350
PÁRIS	2820
PRÁGA	1670
BUKAREST	295
BÉCS	6008075
BUDAPEST	30125
MILANO	2460

* Egy nagyvárad-i lap jubileuma. A nagyvárad-i sajtónak csendes háziünnep van: a Friss Újság fennállásának negyedszázados évfordulójához ért. Huszonöt évvel ezelőtt Halász Lajos, a legfűgűbb magyar riportter, az októberi forradalom egyik sokat emlegetett államtitkára alapította. A kraicáros kis újság, amelynek ma Pásztor Ede a főszerkesztője és Zoltán Jenő dr a felelős szerkesztője, nagy népszerűsége tett szert és szolidaritását, tisztességét mindig megőrizte.

* Duca külügyminiszter utazása. Bukarestből jelenti a Rador: Duca külügyminiszter kedden utazik Belgrádba, a kisantant külügyminisztereinek konferenciájára.

* A nagyvárad-vidéki járásbíró-ság új vezetője. Az igazságügyi miniszter Vasile Urlăteanu, sepsiszentgyörgyi törvényszéki bírót a nagyvárad-vidéki járásbíró-ság vezetőjéül kinevezte.

* Idegenadó a szakmunkásokra. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Kolozsvár városa az idegenadó alól eddig az idegen szakmunkásokat mentesítette. A város rossz pénzügyi helyzetére való tekintettel a városi tanács elhatározta, hogy az idegenadót kiveti a szakmunkásokra is és az adó összegét a vállalatokkal fizetteti meg.

* Négyezer modern új könyvet olvashat a Hegedüs kölcsönkönyvtárból.

* Befagyott az Alduna is. Bukarestből jelenti a Rador: A Dunára Braila és Galatz között befagyott. Számos hajó nem folytathatta útját és a fagyás következtében a folyó közepén vesztetel.

* Lestyán Béla képkiallítása január 1-től 12-ig Kornweisz-nál. Moskovits palota.

* Híres külföldi írók regényeit magyar fordításban olvashatja a Hegedüs hírlapiroda könyvtárában.

* A Bonbonniere áthelyezése. A Bonbonniere áthelyezte előadásait a nagyszerűen fűthető Kis terembe, hol egy új modern színpadot építve, igen kellemessé tette az igazgatóság az előadásokat.

* Tartson lépést a korrall. Olvasson új könyveket a Hegedüs kölcsönkönyvtárból.

* Az Apolló-moziban ma, pénteken utoljára mutatják be a Házasság hygienája 4 felvonásos tudományos filmet. Ezt követi egy 4 felvonásos Fixi-Faxi (Hal-rom-boy) vígjáték. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* „Montmartre grófnője” — Dorian-filmszínház. Csütörtökön zsúfolt házak élvezték végig a Montmartre grófnője szenzációs második részét. Emil Jannings és Mia May beigazolják ezzel az alakításukkal, hogy nemcsak régi hírnevüknek köszönhetik óriási népszerűségüket hanem nagyszerű művészi munkájukkal újból és újból meghódítják a közönséget. A szenzációs film még pénteken, szombaton és vasárnap látható a Dorian-filmszínházban.

* Drága az új könyv, de olcsón bérelhet a Hegedüs könyvtárban.

* Szombat délután Szécsi Ferkó fellép a Bonbonnierben.

* Érdeemes látogatni KELLER áruházát, ottan olcsón vásárolhat

* Benedeknél a Piata Regina Maria (Bémer-téren). dohányzás ellen 10 deka töltött epret 8 lejért, köhögés ellen 10 deka méz- vagy malátacukrot 6 lejért vegyünk.

* Gyerekek öröme lesz szombat délután Szécsi Ferkó fellépte a Bonbonnierben.

* Hattyulovag, Mézeskalács. Pompadour asszony. Három grácia, Diadalmas asszony és minden más kotta kapható a Hegedüs Hírlapiroda zeneműosztályában.

* Meleg van a Bonbonnierben.

* Letározás miatt KELLER-nél minden olcsóbb, mint bárhol

* Irodaberendezéseket, nyomtatványokat előnyösen szállít Mégay és László papírkereskedése.

* Vásároljunk harisnyákat, keztyűket, trikókat KELLER-nél

* Rendkívüli népszerűsége folytán sokan hamisítják. éppen ezért csak valódi védjeggyel ellátott Brázav sóborszeszt fogadjunk el. Kapható mindenütt.

Apolló mozgószínház

Ma, pénteken utoljára

A házasság hygienája

tudományos film 4 felvonás

Csak felnőtteknek

Ezt követi

Fixi-Faxi (Hal-rom-boy)

2 felvonásos vígjáték

Jön

a legelső 5 felvonásos

„Ö” film

A nagymama kedvence

* Béreljen a Hegedüs hírlapiroda kölcsönkönyvtárból.

* Grozavescu póre a kolozsvári Operával. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Tegnap tárgyal a kolozsvári járásbíró-ság Grozavescunak, a kiváló tenoristának, a román opera ellen indított keresetével, viszonylagos utasította az Opera kártérítést is Grozavescuval szemben.

* Munkásgyűlések. Január 5-én, szombat délután 5 órakor fűstgyári munkások értekezése este 7 órakor a szakszervezet összvásztmányá ülést, 6-án szombat reggel 9 órakor az építők közgyűlést tartanak Strada Cuza Voda (Szacsavay) 24. szám alatt. Ugyancsak szombat reggel 9 órakor a költők is közgyűlést tartanak „Dacia” kávéházban.

* Büntetés kihágásokért. nagyvárad-i államrendőrség kihágási osztálya ma délelőtt a következő ítéleteket hozta: Balogh Sándor mézáróst, Ecsedi József mézáróst, Lucskai Gyula mézáróst, Weisz Márton kereskedőt, Nagy Gyula kovácsmestert és Merza Kálmán szíjgyártót fejenként 500 lej pénzbüntetésre ítélte, mert tanoncként nem iratták be az iskolába. Tóth Sándor bérkocsist, mert hatási igazolvány nélkül ült a bérkocsiban 600 lejre. Gazdáját Pap János bérkocsitulajdonost pedig ugyanezen vétségért 800 lej pénzbüntetésre.

* Csavargó gyerekek ellenőrzése. A tankerületi főigazgatóság erélyes hangú átiratban fordult a nagyvárad-i államrendőrséghez, amelytől szigorú intézkedést kért annak megszüntetése, hogy 18 éven aluli gyerekek este 8 órán túl az utcákon újszerű és más hasonló ürügyek alatt barangolnak. Az államrendőrség kihágási ügyosztálya a ma naptól kezdve szigorú ellenőrzést léptet életbe, hogy a fiatalok este 8 órán túl az utcákon ne csavarghassanak.

Lángba borult Ploesti mellett egy petroleumforrás

Bukaresti tudósítók jelentik: A ploesti petroleumvidéken. Baicoi mellett december 30-áról 31-re virradó éjszakán metángáz erupciók voltak észlelhetők a Román-Amerikai petroleum-társulat 1. számú kutjánál. Egy hatalmas gázkitörés következett: ben 31-én délelőtt óriási tűz keletkezett. Szörnyű lángoszlopok törnek az ég felé, husz kilométerre is elvilágítanak sárgás-vörös fényükkel. Aricesti község lakói, a tüztől féltükben, elmene-kültek otthonukból. A Román-Amerikai társulat minden intézkedést megtett a tűz elfojtására. A kár óriási, viszont ez a veszedelmes végű kitörés bebizonyította, hogy hallatlanul gazdag metán készletek vannak Ploesti környékén a föld alatt.

A nagyváradi román társadalom tíz év előtt

Fontos akció amit a háború gátolt meg

Tíz esztendő ujságokat forgatunk. Az *Uj Nagyvárad* régi számai, amint a sárguló lapok peregnék előttünk, elmúlt idők érdekes eseményeiről beszélnek. Egy évtizede, 1914 januárjában figyelemreméltó információval keresték fel a nagyváradi román társadalom köréből a lapot. Közölték a szerkesztőséggel, hogy a román intelligencia a Váradon és Biharmegyében élő románság önértetének felélesztése érdekében intenzív kulturéletet fog teremteni Váradon. A programot az *Uj Nagyvárad* így ismertette:

1. A reorganizált Hilária újból működik. Nemrég készült el a román erdélyentuli egyházi dalok betanulásával s felváltva fog a két román templomban hangversenyezni. — 2. Megalakul a biharmegyei román hölgyek egyesülete, melynek célja a román háziipar felkarolása. Nagyváradon nagyszabású elárusító központot létesít. — 3. A nagyváradi román előkelőségeknél *jourfixek*, amelyeken teljes számban megjelenik a román értelmiség. Például *Popp Corioláné* szerdán, *dr Kiss Döméné* szombaton, *dr Lázár Aurélné* csütörtökön fogad. — 4. Minden vasárnap irodalmi délutánok a román irodalom és művészet ismertetésével. Konferálásra vállalkoztak: *dr Kirvav János*, *dr Andru Szevér*, *Jurka Marcel*, *Marta Joachim*, *dr Popa György*, *Popovics Vazul*. Igérkezett egy előadás megtartására *Goga Oktávián* és *Jorga Miklós*, akiknek nagyváradi szereplését — irtuk akkor — nagy ünneppé fogják avatni. — 5. Román munkásgimnázium létesítése, melyben az előadói tisztre *dr Lázár Aurél*, *dr Popp Coriolán* és *dr Marta Sebestyén* vállalkoztak. Megalapítják a nagyváradi és biharmegyei román iparosok szövetségét, melynek címe lesz: *Reununea meseriesilor romane din Bihor*. — 6. Nagy román estély, amelyen színrekerül egy román operett, a *Mos Ciocarlan*. A főszerepet a bukaresti Teatru de Comedie primadonnája, *Tristianu Cornelia* játssza, a címszerepet pedig egy Nagyváradon már egyizben debütált, de jelen-

leg külföldön tartózkodó híres román tenorista, *Markus István* (a volt rendőrprefektus. A szerk.) fogja énekelni. A többi szereplők váradi dilettánsok.

A koncepció nagyon szép volt, de csak kis részben valósították meg, míg aztán jött a háború.

A távozó Hodor prefektus

Dr Popovici Miklós a megye és a város élén

Néhány hónappal ezelőtt került Nagyváradra *Hodor Viktor*. Közigazgatási felügyelőként foglalta el Biharmegye és Nagyvárad prefektusi székét. Brassóból jött, a véleménynyilvánítás szabad levegőjéből, s azzal a programmal állított be, hogy nem politizálni akar, hanem dolgozni. A közigazgatás régi mesgyéiről való s hivatalnok volt a szónak nobilisabb értelmében. Kellemes modoru, előzékeny ur, akihez senkisé meg lehetett panaszsza, hogy meghallgatás nélkül távozott volna. Sokszor hangoztatta előttünk, hogy nem méltóságnak tekinti a beosztását, hanem munkakörnek. Amikor legutóbb Nagyváradon járt *Bratianu Jonel* miniszterelnök, már ki is fejezte azt az óhajtatást *Hodor Viktor* előtt, hogy fontosabb szerepet óhajtatna juttatni számára. Annak idején már felmerült a híre, hogy *Hodor Viktor* államtitkárrá nevezik ki. Hogy mégis mi lesz a beosztása, itt még nem tudni, annyi ismeretes, hogy magas beosztása tényleg innen való távozását sürgeti. Már utódját is ki-nevezték *dr Popovici Miklós* megyei orvosfőnök személyében. *Popovici* nem első ízben kerül a prefektura élére. Régi váradi ember, ismeri a várost és lakosságát. Reméljük, hogy ez a tájékozottsága megfelelő jóakarattal fog párosulni. Bukaresti útjáról egyébként ma érkezik vissza *Popovici Miklós*.

Hodor Viktor pedig így nyilatkozott ma az Estilapnak:

— Hivatalos értesítést még nem kaptam utódom kinevezéséről. Hogy én milyen beosztást kapok, szintén ismeretlen elő-

Marcus István kinevezése

A Nagyvárad Estilap adott hírt róla, hogy *Marcus István*, volt nagyváradi rendőrprefektus, miután a Semmitőszék visszahelyezte jogaiba, — a kormány fontos kulturpozícióra szemelte ki. Közöltük, hogy művészeti és kulturfelügyelője lesz a határmenti vidéknek, amely eddig egész Erdélyre kiterjedően *Isac Emil* hatáskörébe tartozott. Bukaresti tudósítók közli, hogy *Marcus István* nagyszabású kinevezését *Lepe d a tu* miniszter tegnap aláírta.

E helyen említjük meg, hogy *Marcus István* nagyváradi rendőrprefektussága idején nemzeti-ségi különbségre való tekintet nélkül teljes pártatlansággal és jóakarattal igyekezett minden hozzá került ügyet elintézni. Joggal tételezhetjük fel, hogy új állásában, amely túlnő a közhivatali ténykedések obligát keretein s épenséggel elfogulatlan kultur-szemszöveget igényel, — ismét a teljes objektivitás fogja vezetni.

Lloyd George ügyvéd ur meg a szegény kisbaba

Most, hogy *Lloyd George* az angol választási mozgalom élére került, sok minden hízelgő és nemhízelgő adomát mesélnek róla. Ezek között van egy hiteles is, melyet *Martson* igazgató hoz nyilvánosságra, aki szavától a történet igazságáért.

Akkoriban *Lloyd George* még ügyvédeként a szülővárosában s bár eléggé ismert ember volt és sokat keresett hírneve nem terjedt túl a birodalmi grófságon.

Egy napon az ügyvéd ur hazafelé hajtatott. Az utcán megpillantott egy kislányt, arca annyira sovány volt, a járása annyira fáradt, hogy megégett rajta a szíve, fölvette kocsijába.

A kislány beszállt a kocsiba, de egy árva szót se szólt. Percenkig meg se mukkant.

— Miért nem beszélsz?

Csend.

— Néma vagy?

Csend.

És akármit művelt *Lloyd George*, a helyi ügyvéd, a nevezetes vitázó, nem sikerült megoldania kis utitársa nyelvét. Hazavitte őt, letette a kapuban.

Csak később tudta meg, miért hallgatott a kislány. Pár nap múlva fölkereste a kislány anyja és ezt mondta:

— Alig, hogy hazaérkezett, így szólt hozzám: „Anyám, kocsin hozott haza az ügyvéd ur.” — Te pedig bizonyosan egy szót sem szóltál hozzá. — „Nem. Ő folyton beszélt, de én hallgattam. — Miért? — „Mert azt mondják, hogy az ügyvéd bácsinak mindig fizetni kell, mikor beszélnek velük. És nálam nem volt egyetlen penny sem...”

Szóval a kislány nem tudott jóvátételi összeget fizetni *Lloyd George*nak: — inkább hallgatott.

A burglakáj emlékei

Ujabb érdekes intimitások *Ferenc József*ről és *Erzsébet*ről

A régi burglakájok jellegzetes arcvonásai ülnek fehér pakumpartos képén. Hetvenedik esztendőjébe lépett *Jurgitsch Péter*, a letint Habsburgok legbelsőbb komornyikja. 1872. óta szolgált a bécsi Burgban. Mint istálló fiu kezdte, később kocsis, majd lovász, végül, mint komornyik teljesített szolgálatot. Amikor Morvaországból az udvarhoz került husz éves volt, ma hetvenegy esztendő...

Ötvenegy esztendőig egyfolytában ugyanazon a helyen szolgálni, nyomot hagy az ember külsején. Hátha még a bécsi Burgban tölti el valaki ezt a hosszú időt.

Jurgitsch Péter szolgálatát még *Ferenc József* édesatyjánál, *Károly Ferenc* főhercegnél kezdte. Az öreg fenséges ur kissé különc volt. Naponta, mielőtt hatos hercegnő élt, nem volt szabad neki lovát tartott a lovak felett.

Az volt ugyanis a rögzsméje, hogy a lovakkal lehet beszélgetni. Az istállófiuknak sohasem volt olyan jó dolguk nála, mint a lovaknak.

Az öreg főherceg halála után *Jurgitsch Erzsébet* királyné szolgálatába került. Amíg a királyné bősé anyósa *Zsófia* főhercegnő, nem volt szabad neki lovagolnia. De *Zsófia* halála után valósággal röpillt lovaihoz. *Ferenc József* abban az időben Angliából kapott versenylova-

kat, amelyek közül kettőt a *Lord Waterford* és a *Firstatet* a királynénak ajánlkozta. Ettől kezdve *Erzsébet*nek a ló-sport szenvedélye lett. Bécsben, Budapesten és Gödöllőn fényes istállókat tartott és a *Carre-cirkusz* híres trenere *Hittermann* tanította a mulovaglásra. *Jurgitsch Péter* meséli:

— Csodálatos életet élt a királyné. Naponta lótejet ivott, reggel és délelben. ha a lovaglásból hazatért. A Burgban három tejlő kancát tartottak abban az időben számára. Mi is ittunk lótejet, amely egészen kellemes ízű. Természetesen a királyné ivott a legtöbbet. Nahát különösen jó gyomra volt a királynénak.

A trónörökös halálával a lovaglásnak is vége volt. A királyné ebben az időben a *Hermes* villában lakott. Mindig csodálkoztunk a királyné egyhangu életén. Néha-néha meglátogatta őt *Schratt* aszszony, akivel rendszerint az erdőben sétáltak. Mindig kerepelőket vittünk magunkkal, mert az erdőben akkor még a vaddisznók szabadon tanyáztak és a kerepelő zajával űzték el őket.

Jurgitsch hosszabb ideig *Ferenc József* mellett is teljesített szolgálatot, ahol egészen különös megbízást kellett elvégeznie. Naponta két zsemlet kellett sétáltatnia. Ő meséli:

— A császár mindennap két zsemlet

Nagy karácsonyi vásár!

Vásznak, fehérneműek, harisnyák, keztyűk, kötött áruk, — szabókéllékek, — férfi divatcikkek, — kartonok, zefírek — mélyen leszállított árban —

Schlesinger

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) Sas palota

kapott, amiknek naponta reggel öt órakor Schönbrunnban az asztalán kellett lenniük. A Singerstrassében levő Uhl-féle sütőből kellett a zsemléket szállítani. A császár mást nem akart. Tehát ha a császár parancsát teljesíteni akartuk, akkor már hajnali négy órakor be kellett fogatnunk és bekocsiztunk Bécsbe, megvettük a két zsemlet és kikocsiztunk újból Schönbrunnba. Sajnos, abban az időben még sem autót, sem kerékpárt nem volt. A császár ivóvizével is sok bajom volt. A király nem tudott más ivóvizet fogyasztani csak a schönbrunni vizet, amelyet a lauzi vízműtelepről kaptunk. Ha a császár bárhova utazott, mindig kellett lauzi vizet is vele szállítani, amelyet aztán külön célra készített hűtőpalackokban szállítottunk. Ebből származott aztán a Ferenc József csodavízéről elterjedt legenda. Abban az időben ugyanis szájról-szájra járt, hogy Ferenc Józsefnek van egy titokzatos csodavize, amelyet a távol keletről hoznak Schönbrunnba és ennek köszönhetette a császár viruló egészségét és magas életkorát. Egyesek azt is tudni vélték, hogy a víz a Jordán folyóból való.

Elsőrendű**bökkhasáb- és dorong tüzlifa**

jutányos árban, bármilyen tételeben, házhoz szállítva is kapható a

Banca Frontlera

áruosztályánál Str. General Moșoiu (Mezey Mihály-utca) 2 sz. Telefon 610.

SZINHÁZ**HETI MŰSOR:**

Déutok: Troubadour, opera repríz, B. bérlet 57. szám.

Szombat délután: Bátor Salamon, olcsó helyárakkal.

Szombat este: Denévér, operett repríz, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Nincs előadás.

Vasárnap este: Nincs előadás.

Hétfő délután: Bucsukeringő, mérsékelt helyárakkal, 3 órai kezdettel.

Hétfő délután: Kis kadet, mérsékelt helyárakkal, fél 6 órai kezdettel.

Hétfő este: Román előadás, 9 órai kezdettel.

— **Műsorváltás.** Miután a román karácsony előnapján vasárnap, sem délután, sem este előadás nem tartható, így a hét előadások műsorán változás történik. Ugyanis hétfőn délután 3 órai kezdettel a Bucsukeringő operette fog menni az Ejkirálynője operette helyett és fél 6 órai kezdettel a Kis kadet operette lesz hétfőn a színház műsorán. A vasárnap délutáni Bucsukeringő előadására váltott jegyek a hétfő délutáni Bucsukeringő előadására érvényesek az Ejkirálynőjére váltott jegyek árát a pénztár visszafizeti, mivel ezen jegyek érvénytelenek. Hétfőn este 9 órakor román előadás lesz a színházban.

— **Üldöz a pénz.** Egy igen kedves zenéjű és mulatságos szöve-

gű táncos operettének lesz a bemutató előadása a jövő hét végén és ez az Üldöz a pénz című operette, melynek zenéjét a Kol-dus gróf szerzője Ascher Leó írta. Az Üldöz a pénz operette a budapesti Városi Színházban aratott nagy sikert, hol sorozatos előadásban került színre. Nálunk a főszerepeit e vidám szövegű és gyönyörű zenéjű operettnek Pinter, Zilahy, Misoga, Fratta, Madas, Vigh, Galambos, Gálfi. Kertész. Mancsi és ezenkívül az egész operett együttes játssza. A darabot Szatmári karnagy tanította be s ugyancsak ő vezényli az operett összes előadásait is. A rendezést Hetényi főrendező végzi.

— **Troubadour.** Ma este Verdi gyönyörű operája a Troubadour lesz a színház műsorán B. bérletben az operaegyüttessel a főszerepekben Baksai, Gavora, Tihanyi, Feleki, Márkus és Békésivel.

Repülőgépen indul az északi sarkra Amundsen

Látogatás a világhírű sarkutazónál

(New-Yorki levél.) A déli sark első felfedezője: Roald Amundsen a legnagyobb titokban New-Yorkba érkezett. A lapok éppen csak egy sorban vették tudomásul megérkezését, mert Amundsen kerül minden hangos reklámmot, ő a tettek embere és kijelentette, hogy senkinek sem nyilatkozik. Különösen most, amikor félig-meddig hivatalosan tárgyal, mert tudvalevően azt a nagy tervét készíti elő, hogy repülőgépen érje el az északi sarkot és hogy új utat jelöljön a sarki kutatásoknak. Eleinte magánvállalkozásként akarta ezt a tervét megvalósítani hire is járt, hogy a múlt év nyarán utrakel, de erről a szándékáról lemondott, hogy miért, most már nyilvánvaló. Amundsen szerint egy magánvállalkozás nem készülhet fel eléggé ilyen utra és ezért közvetett úton az Egyesült-Államok kormányához fordult, hogy nem lehetne-e az amerikai hadirepülőosztállyal közösen megcsinálni a nagy vállalkozást. A válasz igenlő volt és Amundsen New-Yorkba érkezett.

Markás, feledhetetlen fej. A tipikus norvég hajós, homloka magas, szőke haja már ritkás, szemöldöke bozontos, előreugró, szeme mélyen ülő, kék orra jellegzetes sásorr, álla és aika szilárdaságra vall és arca csupa bárázda és ránc. Barna színébe bele van írva a sok küzdelem, a sarki levegő éles lehellete.

Mindenről szívesebben beszélt, mint utazási terveiről.

— Amíg nem jöttem vissza, nincs sok mondanivalóm! — felelte kitérően.

De régi élményeiről és eredményeiről szívesen beszélt és érdekes, hogy amint jövőre utjáról szólott, az első személy helyett rögtön többesszámmal fordí-

— **Bőregér.** Holnap este lesz a legjobb operettek egyikének, Straus Bőregérének a felújítása teljesen új szereposztásban és betanulásban. E nagyszerű operettet melyet Váradi Aladár tanított be a társulat legjobb erőitől fogjuk látni. A második felvonásban gyönyörű táncok tarkítják az Orlovskij estélyét, hol Baksay egy gyönyörű magyar dalt fog betétként énekelni. A Bőregér főszerepeit Baksay, Pinter, Gavora, Tihanyi, Feleky, Harsányi, Békési Madas, Bereng játssza. Az operettet Madas István rendezi.

— **Hétfői előadások.** Hétfő délután 3 órai kezdettel a Bucsukeringő nagyoperette lesz a színház műsorán részben új szereposztásban, fél hat órai kezdettel pedig a Kis kadet kerül előadásra, ugyancsak mérsékelt helyárakkal, a címszerepben Fratta Gézával.

totta a beszédet, jelezve, hogy az elérendő eredményekben másokkal osztozódik majd és nem akarja, hogy ez az ő érdemének tűnjék csak fel egyedül.

— Az amerikai szárazföldről a Spitzbergákra repülni igazán csak arasznyi távolság. — mondotta mosolyogva. — De egy kis eltérés, néhány mérföld jobbra, vagy balra, ami mindennapi a tengerészetben, és már végzetes különbséget jelent. Célunkat nem érhetjük el. Ott fenn, a levegőben, szimatra, ösztönre is sokat kell adni és jól meg kell figyelni, hogy mit mond nekünk a Hold, a Nap és mit mondanak a csillagok. Ezért, ha a repülőgépen utközben rosszul kalkulálunk, vagy ha eltévesztjük a Spitzbergák szigetét, mindent elvesztettünk. Így megfordítottam a tervet, és a Spitzbergákról indulok utnak, mert néhány mérföld jobbra vagy balra, ami a lezárlást illeti, nem esik latba, mert még akkor sem téveszthetjük szem elől Amerikát. Elég nagy földdarabocskák, hogy megtaláljuk.

Ennyi volt minden, amit elmondott Amundsen. Beszélgetés közben André-ről is szó esett, aki akarta hajdan elérni az északi sarkot.

— Derék ember volt. — mondotta Amundsen — és egy pillanatra összeszorította ajkát és merően maga elé nézett.

A véget, a bizonytalanság nehéze levegője ülte meg a kis szobát.

Majd a déli sarkról beszélt, arról a drámai pillanatról amikor 1911 december tizenharmadikán kitérte a déli sarkon a Norvégia zászlaját és alig egy hónappal mulva, 1912 január tizenharmadikán Scott is megérkezett a déli sarkra és megdöbben-

ve tapasztalta, hogy Amundsen lobogója leng már ott és hogy a versenyt egy hónappal elvesztette.

— Igen, — bólogatott Amundsen, — nagy kár, hogy olyan derék tengerész, mint Scott elvesztette a versenyt, de nekem meg volt az az előnyöm, hogy könnyebben, kevesebb podgvással jártam, mint ő, csak éppen annvit vittem és viszek mindig magammal, amennyi embereimnek és kutyáimnak kell. Egész idő alatt száraz lazacot ettem, mint a kutyáim és jobb híjján ezzel is nagyon meg voltam elégedve. Utazz kis podgvással! Ez az én vezérelvem.

— Nem tudok nyugodtan ülni. Csábit engem a messiás világ — mondotta. — Ezért mindig és újra utrakelek. Gyermekekoromban az volt már az álmom, hogy a világ minden részén mindent lássak, hogy járjam be a hét óceánt és eddig alig utaztam még valamit. Hogy mit találhatok még a sarki régiókban? Majd meglátjuk.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

ELADÓ HÁZAK

Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-terén) két utcára nyíló ház. Strada Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 3 szobás beköltözhető 500 ezer lei. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 4 szobás beköltözhető 320 ezer és 500 ezer. Str. Episcopul Ciorogariu (Uri-u.) 4 szobás beköltözhető 400 ezer és 650 ezer. Str. Csengeri utca elején 5 szobás beköltözhető 520 ezer. Strada Alexandri (Teleki-utca) 3 szobás beköltözhető 500 ezer és egy millió. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-utca) bérpaloták és vannak kisebb házak, telkek, szőlők, van 400 kat. hold birtok, főúri lakással eladó. Ha lakását, házát, földjét, birtokát eladni, kiadni, cserélni akarja, bizalommal forduljon hozzám díszkréten azonnal elintézem.

WEISZ GIZI könyvtári irodája

Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sark

A hosszú téli esték

unalomát legkellemesebben a könyvvel üzheti el. A jó könyv szórakoztat, mulattat és tanít. Csak hogy ma már valamirevaló könyv 150 Leiba kerül!

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára

lehetővé teszi lapok olvasóinak, hogy havi 40 Leiert mindennap olvasassanak egy drága könyvet!

Pénz- és helyszűke miatt

raktáron lévő zongora, ebédle, hajó, uriszoba, Wertheim-kassza, perzsa szőnyeg, gyári szőnyegek, csillárok és hencsertakarak minden elfogadható árban eladtnak

Beck és Benjámín

Str. Căminăneanu (Váradi Zsigmond-utca 11.) Telefon 1703

Szövegeteinket elárusítjuk

Str. Vulcan 4.

HAVAS ÉS GRÜNFELD

Nagy Sándor-u. 4.

Telefon és táviró-zavarok

Bukarestből jelenti a Rador: A posta és táviróvezérgazdátok a vonatok zavaros közlekedésére való tekintettel egyelőre szüntette a csomagforgalmat. A táviró és telefonzavarok következtében több vonatról nem tudják, hol van.

Három millió lejes betörés

Bukarestből jelenti a Rador: A pénzügyminiszter táviratot kapott Segesvárról, amelyben arról értesítik, hogy az ottani adóhivatal pénztárát eddig még ismeretlen tettesek feltörték és három millió lejt elraboltak.

Milyen lesz az új lakbérleti törvény

Bukarestből jelenti a Rador: Az Indreptarea értesülése szerint az új lakbérleti törvény elvben a régi marad. Mindenki megmaradhat eddigi lakásában, csupán a béreket változtatják meg, amennyiben az 1916-ban fizetett bér tízszeresére emelik fel az eddigi béreket.

Cigánytolvajok a bíróság előtt

Akik szegényembereket fosztogattak

Ma ítélik a törvényszék Hamza György utazó tolvaj cigány bűnei fölött. A múlt év októberében ez a Hamza Bihar-diószeg község állomásán három kollégájával egy harmadosztályú vasuti kocsiban Szücs Gyula parasztember tizenhét ezer lejt tartalmazó tárcáját, Kós Józsefnek pedig három ezer lejtét lopta el.

A két károsultat egyforma trükkkel fosztották ki. Tolongást inszultáltak a kocsiban azon a címen, hogy ők szatmári lókereskedők.

— Ne tessék lökdösni, mondta nekik, mire az egyik azt felelte, hogy ők lókereskedők Szatmárról — adja elő a bíróságnak a károsult Kiss József. — Mondom nekik, hátha maguk lókereskedők is, azért még nem kell lökdösödni, van hely a másik végben elég. Erre nem szóltak semmit, átmentek a másik kocsiba. Csak azután vettem észre, hogy a pénztárcám eltűnt a kabátsebemből. No, gyerekeim, szóltam a két kis fiamnak, most már fordulhatunk vissza. Oda a pénz. Nem vásárolhatunk Váradon semmit.

Szücs Gyula esete még ennél is megatöbb. Előadja, hogy kilenc gyereke van s a pár hold földjét adta el tizenhét ezer lejtért hogy félre ruhát vehessen a családjának.

— Most ott a kilenc gyermekem rongyosan. — Tekintetes törvénybíró! Én vagyok a legszerecsételeg ember!

Majd az elnök kérdésére előadja, hogy észrevette, amikor Hamza kiemelte a lajbijából a pénzeszacskót, fülön is ragadta a tolvajt, de ez akkor már átadta a hátamögött álló társainak a pénzt s nem találtak nála sem-

mit. A három tolvaj a pénzzel elszökött, csak Hamza György maradt a kezei közt.

Ítélet délutánra várható. A tárgyalást Szöllőssy Gyula táblabíró vezeti.

Bucico Koriolánné Mária királyné előtt

Annakidején hirt adtunk róla, hogy dr Bucico Koriolánné, a Mircea anya- és csecsemővédő egyesület nagyváradi fiókiának agilis elnöknője, a Mircea-egyesület országos kongresszusára Bukarestbe utazott.

Dr Bucico Koriolánné tegnap érkezett vissza Bukarestből, ahol az a megtiszteltetés érte, hogy az ország valamennyi vármegyéjének küldöttségét ő vezette Mária királyné elé, aki

tudvalvően a Mircea-egyesület legfőbb védnöke.

Mária királyné kegyesen fogadta a küldöttség tagjait és hosszasan elbeszélgetett az egyesület elnöknőivel.

Vasárnap délután a Mircea-alap javára a Cercul Militar palotájában jótékonycélú vásár volt, amelyen többek között Cziller Imre nagyváradi cég is részt vett.

Zalaegerszegre internálták a pesti ébredők vezérét

— Az Estilap eredeti hírvétele —

A Budapesti Értesítő jelenti: Tegnap este hat órakor detektívek jelentek meg Adorján Gézának, az Ébredő Magyarok egyik vezérének lakásán ahonnan Adorjánt a toloncházba vették. Mint köztudomású, Adorján Géza ellen a bombaügyből kifolyólag indítottak eljárást, többször kihallgatták, de a vizsgálat semmi bizonyítékot sem szolgáltatott arra nézve, hogy valami köze lett volna a bombamerényletekhez. Kihallgatása alatt mindenáron azt akarták megtudni tőle, hogy Héjjas Iván és Prónay benne voltak-e a bombamerényletekben vagy sem, de Adorján erre vonatkozólag sem-

mit sem tudott mondani. És mivel semmi bizonyíték sem volt ellene, szabadlábra helyezték, de azonnal megindították ellene az internálási eljárást mert intéző tiszte volt az ÉME, azóta már felosztott, nemzetvédelmi osztályának. Tegnap este azután a detektívek a toloncházba vették, honnan még este tíz órakor a zalaegerszegi internálási táborba szállították.

A keresztény ellenzéki blokk könyomatosának ezt a híradását a főkapitányságon nem erősítették meg, valószínűnek tartják azonban, hogy a belügyminisztérium intézkedett.

Félmillió lejt kap Nagyvárad az utak rendbehozatalára

Jóváhagyta a belügyminiszter a város költségvetését — A polgármester bukaresti útjának eredményei

Dr Bucico Koriolán polgármester tegnap érkezett vissza Bukarestből. Utjának eredményéről a polgármester a következőket mondotta az Estilap munkatársának:

— Bukaresti tartózkodásom alatt több nagyfontosságú ügyben jártam el. Ezek közül a várost legközelebből kétségtelesen a költségvetés sorsa érinti, amelyet

teljes egészében jóvá hagytam.

— A tisztviselők részére karácsonyi ajándékul

a pénzügyminiszter ut egy havi alapfizetést utalt ki.

amelynek kifizetését azonnal megkezdjük.

— Utamnak talán legszenzációsabb eredménye az, hogy Mo-soiu miniszter urtól

a városi utak rendbehozatalára egy fél millió lejt államsegélyt sikerült kieszközölnöm.

— Színházi ügyeket illetően a minisztériumban az az elv, hogy

a határszéli városokban állandó román társulatot állítanak fel.

Addig amíg a szervezési munkálatok befejeződnek

a legjobb bukaresti társulatok jönnek el hozzánk turnéra.

A jövőben szervezendő állandó román társulat céljára, minden város költségvetésébe bizonyos összeg van előirányozva.

Érdekes leleplezés Vilmos császár politikájáról

(Berlini levél.) A háború vége óta a német kormányok kötettszámra rendezik sajtó alá a birodalmi külügyminisztérium titkos aktáit, amelyek megdöbbentő adatokat szolgáltatnak arra nézve, hogyan vitte romlásba Európa legnagyobb és legkulturáltabb népét egy világhatalmi mámorba esett uralkodó féktelen ambíciója. Dr Friedrich Thimme, a híres német történetíró legújabbán megtalált titkos akták nyomán szenzációs vonásokkal bővítte Vilmos császár lelki portréját. Ezt írja Thimme:

— Noha valóban II. Vilmos és tanácsadói voltak azok, akik — minden békevágy ellenére — Németországot háborúba sodorták, miközben Bismarck örökségét, Németországnak általában biztosított nagyhatalmi pozícióját nem igyekeztek megtartani — mégis mindezért a felelősség csak népük, de nem az egész

Marcus Istvánt, amint már a váradi lapok is közölték színeszeti vezérfelügyelővé nevezte ki Lepedatu miniszter.

Marcus István speciális megbízással van felhívva az állandó nagyváradi román társulat megszervezésére.

— Ugyancsak megerősíthetem azt a hírt, hogy egy tegnapielőtt kelt királyi dekretum Popovici Miklós dr közegészségügyi főfelügyelőt Bihar megye prefektusául kinevezte.

A biharmegyei és nagyváradi nőegyesület holnapi estélye

A Bihar megyei és Nagyvárad Nőegyesület január 5-iki estélyének műsora ez lesz. 1. Schumann: Paradicsom és Péter. Tacius F. Északi dal. Éneklik Palládi Leontinné növendékei. 2. Rachmaninoff: Prelude. Zongorázza Vajna Lenci, a budapesti zeneakadémia növendéke. 3. Viotti: Hegedű hangverseny. Előadja: Pásztor Bozsó, a budapesti zeneakadémia növendéke. Zongorán kíséri Vömácska József zenetanár. 4. A Javát bemutatják: Imrik Mária és Krauss Samu. A táncot Bura Károly és zenekara kíséri. 5. Humoros novella. Irta és felolvassa Lovassy Andor. 6. Grieg: An den Frühling. Klasszikus táncszám. Előadja: Kassay Magda és Főző Pirike. Zongorán kíséri: Andrassy Ede zenetanár. 7. Dal dr Guttman Miklóstól. Énekli: dr Krüger Jenő zongorán kíséri a szerző. 8. Orientalisches Gebet. „Dalerose”. Táncolják: Stettner Duci, Balkányi Zsuzsa, Salamon Duci, Hornstein Klári, Kassovitz Mahezi. Az egyes táncszámokat Alföldy Lászlóné és Alföldy László táncitanárok tanították be. Az előadás kezdete pontban fél 9 órakor. Az egyes számok alatt a nézőtérre vezető ajtók zárva maradnak. Műsor után reggelig tánc, melyhez a zenét Bura Károly és teljes zenekara szolgáltatja. Jegyek az estélyre kizárólag a Hegedüs Hirlapiródában. A rendezőség kéri a büféhez hozzájárulni szándékozók, hogy szíves adományaikat február 5-én délután 3 órától kezdődőleg a Kath.-Körbe juttassák el.

világ előtt terheli őket. Ez a felelősség elsősorban azt terheli, aki nem állotta, hogy önmagának kancellárja és — háború esetén — önmagának vezérkari főnöke is legyen: II. Vilmos. A most megtalált titkos aktákból kiderül, hogy a császár a külügyminisztérium ismételt figyelmeztetéseit néha mégis tekintetbe vette. Meglepő, hogy a külügyminisztérium sokszor érdekes férfias módon védte a maga igazát II. Vilmosmal szemben. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a külügyminisztérium beavatkozása mindig helyesirányú politika érdekében történt volna.

Viszont mindezek ellenére kétségtelen, hogy legelsősorban egyedül II. Vilmos felelős a német politikának 1890. utáni egészségtelen irányváltozásáért. El lehet mondani, hogy II. Vilmos egyénisége okozta Németország végétét.

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

INTELLIGENEBB fiatalember hasonló lakótársat keres. Cim Grünberger, Strada Cuza Voda (Szacsvey-u.) 68. üzlet. 457

ALKALMAZÁS

14-15 éves fiu újságárusítónak rendes keresettel felvétetik. Jelentkezhetni a Hegedüs hírlapirodában. 269

SZABÓMUNKÁSOK, szücsmunkások és szücsgépenvarrók, bőrkabát készítéshez felvétetnek „Commercia” bőrruhagyár, Strada Transeului (Sánc-utca) 11. szám. 416

GYAKORNOK felvétetik Diósi faterlep. Piata Mihail Viteazul (Nagyplac-tér). 442

TANULÓ és munkáslányokat felvesz „Sunfield” dombornyomda, Strada Vlahuta Szent János-utca) 29.

SZAKÁCSNÉT keres jó bizonyítvánnyal Révész, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6. 451

INTELLIGENS kisasszony, lehetőleg románul is tudó, két nagyobb leánykához felvétetik, esetleg csak délutánra. Cim az Old England, Piata Regina Maria (Bémer-tér.) 453

ADÁS-VÉTEL

PIANINOT, vagy rövid zongorát bérbe keresek. Cimet a Hegedüs hírlapirodába kérek. 330

KABÁT és ÖLTÖNY SZÖVEKTEK BEN KARÁCSONYI OCASÍÓ nagy árendménnyel

SZÉKELY

posztóáruházban, Strada Avram Janca (Kossuth Lajos-utca) 7.

NAGYON szép szürke egészen új köztűm eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 38

JÓKARBAN levő varrógép eladó Str. Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 425

PIANINO, falburkolathoz való csempek, beépítendő fürdőkád, hálószoba bútor eladók. Cim Hegedüs hírlapirodában. 454

FÜSZER üzlet lelépési díj nélkül, kedvező feltételek mellett, esetleg azonnal átvehető. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 450

ELADÓ egy jókarban levő férfi Singer varrógép. Blau, Str. Cogalniceanu (Várad Zsigmond-utca) 8. 456

KORCSOLYARÚHA dupla pamuttal kötött, fehérésikos, magas nyakkal teljesen új, olcsón eladó. Strada Matei Corvianul (Batthyány Lajos-utca) 4. 455

ELADÓ nagyon szép selyem rojtos kendő, egy nagy kelim abrosz. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 342

VÁROSI bunda teljesen új eladó. Horbátz Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca). 436

BIZOMANYBA elfogadok bármilyen fehérneműt, — porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 903

LEGSZEBB karácsonyi ajándék, híres német művészektől, gyönyörű szép rézkarc kapható Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 285

ELADÓ gyászeset miatt gyönyörű szép teljesen új sárga sarmöz estélyi ruha. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 312

NAGYON szép file csipkék betétek, motívok, nagy választékban kaphatók. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 83

ELADÓ 2 darab kelim drapéria, fényképező gép, gyönyörű szép bőrdívány, két fotel, bronz óra. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 284

ELADÓK: perzsa ebédőszőnyeg perzsa és szmirna átvétők igen olcsón, autóbundák, sziliskin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai/ezüst sál, képek, 3 méter szürke gyapjú szövet, 5 méter fekete taft. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 237

ELADÓ új magánház, mely áll háromszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségek-ből. Lakás azonnal átadó. Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 61. Braun. 429

ELADÓ ampirstilű elefántcsont legyező (vitrin darab) nagyon szép. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 385

SANITAS (szobagőzfürdő) teljesen jó, olcsón eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 59

KÜLÖNFÉLÉK

DECZEMBER 11-iki keddi keltezésű Nagyvárad Estilapért frisset ad a kiadó-hivatal. 283

TÁRSAT keresünk 200.000 lei tőkével nagyobb erdélyi városban levő bevezetett en-gross rövidáru üzletéhez. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 422

BUDAPESTRŐL 3 hétre lejött elsőrendű fiu és leánykaruha varrónő. Ittélte alatt készségei áll a t. közönség rendelkezésére, Strada Gojdu (Beöthy Ödön-utca) 42. fszt. 3. Simonyiné. 366

KITÜNŐ házikoszt kapható Strada Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 13. udvaron jobbra.

MOSÁST, vasalást vállalkoz, uri házakhoz. Szántó Zsigmondné, Strada Bailor (Fürdő-utca) 15. 452

Zsemper selyem

nagy mennyiségben érkezett, 950-tól leszedeként klárusítva

Gancz, Deák Ferenc-u. 1.

Női és gyermekkabátok

ruhák mélyen leszállított ában

MODELL ÁRUHÁZ

Vlahuta (Szt. János)-u. 6.

TÜZIFA

I. oszt. cser és bükknasáb a legolcsóbban beszerezhető

a Városi faüzemnél

Str. Alexandrii (Teleky-u.)

Telefon 17-10 — 354

Ritka alkalom!

Olcsóbb dísz tárgyak kiállításai miatt izléses karácsonyi ajándékok

már 50 leltől

kezdve Sternberg I.

Oradea-Mare Piața Unirii 2.

Telefon 13—45

ELISABETA

fényképezési műterem

Foglalkozik:

a legmodernebb fényképfelvételekkel

Ferdinandkirály (Rákóczi) ut 6

Legszebb karácsonyi ajándék!

File csipke, betét, motív és a római fehérnemű, nagy választék Goblein párnák és képekben. Monirozatlan és montirozott diványpárnák, színes és fehér kötött terítők, himzett és ajouros málák és rútok, kézműves abrosz sírók és ágycsillók, sárga selyem paplan, nagyon szép fehérneműk, ingek és nadrágok kaphatók

Bul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra, Szász

Zongora hangolást javítást

szakszerűen eszközöl

külföldi erő

Cimeket felvesz:

Sternberg I. Kishidő

KOTTÁ

csak a

Hegedüs Hírlapiroda

zenemű osztályában vásároljon

Szombat, 1924. január 5.

Szombat, 1924. január 5.

Szombat, 1924. január 5.

Szombat, 1924. január 5.

Szombat, 1924. január 5.

* Magyar utlevél tulajdonosokat felhívjuk, hogy utlevelük lejáratát megelőzően szünetelési és illetőségi bizonyítványukat, mert csak annak alapján hosszabbítják meg az utlevelüket. Hegedüs Hírlapiroda.

ÚJÉVI AJÁNDÉKNAK

rendeljük „Sunfield”-nél Vlahuta (Szt. János)-u. 29.

dombornyomott levélpapírokat és névjegyeket

Szép, olcsó, hasznos ajándék

A TUDÁS HATALOM!

OLVASSUNK JÓ KÖNYVEKET

A HEGEDÜS hírlapiroda

kölcsönkönyvtárból

4000 KÖTET

UJDONSÁGOK:

Babits: Kárvavár 2046
Berend Miklósné: Jochanaan
Ibn ben Aluia (Egy óriás regénye) 2034
Bartók: Mecsavilág 2042
Bónyi A.: Égő hegy 2038
Bölcs Rabi tréfái 2045
Csermely: Bakunin prof. sz. szor 2040
Dávid Margit: A divat története 2039
Hecceg F.: Kilenc egyfelvonásos színdarab 2035
Kaffka M.: Színek és évek 2033
Karinthy F.: Kétmosoly 2041
London Jack: Méhek dal 2037
„Barnafarkas 2047
Maupassant: Szép fiu 2050
Mikkelsen: Jégmezők fia 2036
Norris Franck: Örvény 2043
Pástor Á. pád: A színész nő férje 2032
R. ti Ödön: Zorka 2049
Rolland Romain: Clerembault 2038
Szabó J.: Piros zubbony 2044
Szene B.: Kezde Péter könyve 2047

Könyvjegyzék kapható